

Β΄.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

περὶ τῶν πεπραγμένων τοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου κατὰ τὸ ἔτος 1955

Κατὰ τὸ λήγον ἔτος αἱ συλλογαὶ τοῦ Ἀρχείου ἐπλουτίσθησαν διὰ τῆς εἰσαγωγῆς 20 χειρογράφων συγκειμένων ἐκ 1341 σελίδων (ἐναντι 143 χειρογράφων ἐκ σελίδων 5834 τοῦ προηγουμένου ἔτους). Ἐκ τούτων 11 ἐδωρήθησαν ὑπὸ φίλων τοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου, 7 προέρχονται ἐξ ἐργασιῶν φοιτητῶν, ὑποβληθεισῶν εἰς τὸ Λαογραφ. Φροντιστήριον τοῦ καθηγητοῦ Γ. Α. Μέγα, καὶ 2 εἶναι προῖον δύο εἰδικῶν ἀποστολῶν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφικῆς Ἑταιρείας. Αὗται ἐνηργήθησαν κυρίως πρὸς ἠχογράφειν δημοδῶν μελωδῶν καὶ συλλογὴν λαογραφικοῦ ὕλικου ἢ μὲν εἰς τὰ ὄρεινὰ χωρία τοῦ Βοῖου, ἢ δὲ εἰς τὴν περιοχὴν Ξάνθης καὶ Καβάλλας καὶ εἰς τὴν Θάσον.

Εἰς τὴν πρώτην ἀποστολὴν ὁ μουσικὸς τοῦ Ἀρχείου κ. Σπ. Περιστερῆς, ἔχων τὴν συνεργασίαν τοῦ συντάκτου κ. Δημ. Οἰκονομίδου, ἠχογράφησε 260 ᾄσματα καὶ 31 παραμῦθια, εἰς δὲ τὴν δευτέραν συνεργασθεὶς μετὰ τοῦ συντάκτου κ. Δημ. Πετροπούλου ἀπετύπωσεν ἐπὶ φωνοταινιῶν 226 ᾄσματα καὶ 14 παραμῦθια. Συγχρόνως συνελέγη ὑπὸ τῶν εἰρημένων συντακτῶν ποικίλον λαογραφικὸν ὕλικον, ἀπαρτισθέντων δύο χειρογράφων ἐξ 730 σελίδων, αἷτινα κατετέθησαν εἰς τὸ Ἀρχεῖον.

Τὴν δαπάνην τῆς μὲν εἰς Ξάνθην καὶ Θάσον ἀποστολῆς, ἀνεληθούσης εἰς 8.229 δραχμίας, κατέβαλεν ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, τὴν δὲ τῆς εἰς Βοῖον ἀποστολῆς ἐκ δραχμῶν 9.398 διέθεσεν ἐξ ὀνόματος τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφικῆς Ἑταιρείας ἢ Μπάγκειος Ἐπιτροπῆς, ἣτις καὶ κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη ἐχορήγησεν εἰς τὴν λαογραφικὴν ἔρευναν τῆς περιοχῆς Γράμμων καὶ Βοῖου. Οὕτως ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπὶ δίσκων καὶ φωνοταινιῶν μαγνητοφώνου ἀποτυπωμένων δημοτικῶν ᾄσμάτων τῆς Ἑθνικῆς Μουσικῆς Συλλογῆς τοῦ Ἀρχείου ἀνῆλθεν εἰς 1443.

Τὸ προσωπικὸν τοῦ Ἀρχείου καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο κατέγινεν εἰς τὴν ἀποδελτιώσειν, κατὰταξιν καὶ ἐπεξεργασίαν τῆς συγκομισθείσης ἐν τῷ Ἀρχείῳ λαογραφικῆς ὕλης.

Εἰς τὴν ἀποδελτιώσειν εἰργάσθησαν οἱ δύο γραφεῖς τοῦ Ἀρχείου ἀντιγράφαντες ἐν συνόλῳ 4515 ᾄσματα καὶ 1429 δίστιχα, καὶ ὁ συντάκτης Δ. Οἰκονομίδης ἀποδελτιώσας ποικίλην λαογραφικὴν ὕλην ἐκ χειρογράφου ἰδίας αὐτοῦ συλλογῆς καὶ 16 παραμῦθια ἐκ φωνοταινιῶν.

Εἰς τὴν κατὰταξιν δημοτικῶν ᾄσμάτων ἠσχολήθησαν οἱ συντάκται Μαρία Ἰωαννίδου, Γ. Σπυριδιᾶκης καὶ Δ. Πετροπούλος ταξινομήσαντες συνολικῶς 3451 ᾄσματα.

Εἰς τὴν κατὰταξιν παροιμιῶν εἰργάσθη ὁ συντάκτης Δ. Λουκᾶτος, κατατάξας κατὰ σύστημα 2805 νεοελληνικὰς παροιμίας. Προσέτι κατέγινεν εἰς τὸν καταρτισμὸν χωριστῶν ἀρχείων διὰ τὰς ἀρχαίας ἐλληνικὰς καὶ τὰς βυζαντινὰς παροιμίας πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ἐρεύνης, περιλαβὼν εἰς αὐτὰ 1089 παροιμίας ἐκ τῆς μεγάλης συλλογῆς παροιμιῶν Ν. Γ. Πολίτου καὶ μέρος τῆς συλλογῆς τοῦ Λαογρ. Ἀρχείου καὶ 545 ἐκ τῆς συλλογῆς Strömberg.

Ὅμοίως ὁ συντάκτης Δ. Οἰκονομίδης κατέγινεν εἰς τὴν κατὰταξιν τοῦ ἀποδελτιωθέντος ἐξ 29 χειρογράφων ὕλικου, τοῦ ἀναφερομένου εἰς τὰ ἦθη καὶ ἔθιμα καὶ τὰς δοξασίας τοῦ λαοῦ.

Ἐν τῇ Ἑθνικῇ Μουσικῇ Συλλογῇ συνεχίσθη ὑπὸ τοῦ μουσικοῦ Σπ. Περιστερῆ ἡ ἀποδελτιώσεις

καί καταγραφὴ δημοδῶν μελωδιῶν. Ἀπεδελιώθησαν 230 ἄσματα ἐκ χειρογράφων καὶ ἐντύπων μουσικῶν συλλογῶν, κατεγράφησαν ἀπὸ δίσκων εἰς εὐρωπαϊκὴν μουσικὴν γραφὴν 66 ἄσματα Δυτ. Μακεδονίας καὶ Βορ. Ἡπείρου καὶ μετεγράφησαν ἐκ τῆς Βυζαντινῆς εἰς τὴν εὐρωπαϊκὴν μουσικὴν γραφὴν 43 ἄσματα Πόντου. Συγχρόνως ἠλέγχθη ἡ μεταγραφὴ ἐτέρων 609 ἄσματων.

Τέλος συνεχίσθη ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ἀρχείου ἡ προπαρασκευὴ τῆς ἐκδόσεως Ἀπανθίσματος ἐξ ἐκλεκτῶν δημοτικῶν ἁσματῶν, ἵνα χρησιμεύσῃ ὡς πρόδρομος τῆς μεγάλης ἐκδόσεως αὐτῶν.

Εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Ἀρχείου εἰσήχθησαν 143 βιβλία καὶ φυλλάδια (ἕναντι 106 τοῦ προηγούμενου ἔτους). Ἐκ τούτων 80 προέρχονται ἐκ δωρεῶν συγγραφέων ἢ ἐκδοτικῶν ὀργανισμῶν, 29 ἐξ ἀγορᾶς καὶ 34 ἐξ ἀνταλλαγῆς τῆς Ἐπιτηρίδος τοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου πρὸς ξένα περιοδικά.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30ῇ Νοεμβρίου 1955

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου

Γ. Α. Μέγας

Γ΄.

ΕΚΘΕΣΙΣ

περὶ τῶν πεπραγμένων τοῦ Μεσαιωνικοῦ Ἀρχείου κατὰ τὸ ἔτος 1955.

Πρὸς

τὸν Γενικὸν Γραμματέα τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν

Κύριε Γενικὸν Γραμματεῦ,

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω συνοπτικὴν ἔκθεσιν περὶ τῶν ἐργασιῶν τοῦ Μεσαιωνικοῦ Ἀρχείου κατὰ τὸ ἔτος 1955.

Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο:

- 1) Συνεχίσθη ἡ ἀποδελτίωσις κειμένων καὶ μελετημάτων, ἀναγομένων εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Ἀρχείου ἐρευνωμένην περίοδον τῆς Τουρκοκρατίας καὶ ἐταξινομήθη τὸ συλλεγὸν ὑλικόν.
- 2) Ἐπεραιώθη ἡ ἐκτύπωσις τοῦ πέμπτου τόμου τῆς Ἐπιτηρίδος τοῦ Ἀρχείου.
- 3) Ἡ βιβλιοθήκη τοῦ Ἀρχείου ἐπλουτίσθη διὰ 34 νέων ἐντύπων βιβλίων, μελετημάτων ἢ περιοδικῶν ἐξ ἀνταλλαγῆς, δωρεᾶς ἢ ἀγορᾶς (ἀριθ. καταλ. εἰσαγωγῆς 374 - 407).
- 4) Ἐπεραιώθη ἡ δελτιογράφησις τῶν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν δωρηθέντων πολυτίμων βιβλίων τοῦ Γεωργίου Ἀρβανιτίδου.

Πρὸς πλήρωσιν τῶν τριῶν ὀργανικῶν θέσεων συντακτῶν τοῦ Ἀρχείου, αἵτινες παραμένονσι κενὰ ἀπὸ μακροῦ, ἐπελέγησαν ὑπὸ τῆς σεβ. Συγκλήτου τῆς Ἀκαδημίας, μετὰ γνώμην τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἀρχείου, τρεῖς φιλόλογοι, τῶν ὁποίων ὁμοῦς ὁ διορισμὸς δὲν ἐπραγματοποιήθη δυστυχῶς εἰσέτι. Οὕτω τὸ προσωπικὸν τοῦ Ἀρχείου καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο παρέμεινεν ἐξαιρετικῶς ὀλιγάριθμον, ἐπὶ πλέον δὲ ὁ μοναδικὸς αὐτοῦ συντάκτης κ. Π. Πατριάρχας, τυχῶν ἀλλεπαλλήλων μακρῶν ἀναρρωτικῶν ἀδειῶν, εἰργάσθη μόνις ἐπὶ πέντε μῆνας καθ' ὅλον τὸ ἔτος.

Εὐπειθέστατος

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Μεσαιωνικοῦ Ἀρχείου

Μ. Μανούσας